

PLENUL CONSILIULUI CONCURENȚEI

MD- 2068, Republica Moldova, mun. Chișinău, str. Alecu Russo, 1
tel: + 373 (22) 274 565, 273 443; fax: + 373 (22) 270 606; E-mail: office@competition.md; www.competition.md

DECIZIE mun. Chișinău

din 26.07.2023

Nr. DCE – 33

Plenul Consiliului Concurenței,
acționând în temeiul art. 41 din Legea concurenței nr. 183 din 11.07.2012 (*în continuare – Legea concurenței*), Hotărârii Parlamentului privind numirea în funcție a membrilor Plenului Consiliului Concurenței nr. 331 din 30.11.2018 și Hotărârii Parlamentului privind numirea în funcție a unui membru și președinte al Plenului Consiliului Concurenței nr. 33 din 17.02.2022,

analizând formularul complet privind notificarea unei concentrări economice depus prin intermediul reprezentantului de către Banca Comercială „Victoriabank” S.A. (*în continuare – "VB"*), înregistrat cu numărul de intrare 1879 din 25.04.2023, completat prin scrisorile înregistrate cu numerele de intrare 2077 din 22.05.2023 și 2296 din 22.06.2023 (*toate acestea în continuare – formularul complet de notificare*), precum și materialele acumulate în procesul de examinare a concentrării economice

A CONSTATAT:

- La data de 25.04.2023, "VB" a notificat, în conformitate cu prevederile art. 22 alin. (1) al Legii concurenței, concentrarea economică ce urmează a se realiza prin achiziționarea a 100% acțiuni ale Băncii Comerciale Române Chișinău S.A. (*în continuare – "BCRC"*), formular înregistrat la Consiliul Concurenței cu numărul de intrare 1879.
- Notificarea a devenit efectivă la data de 22.06.2023, dată la care au fost primite și înregistrate ultimele informații la Consiliul Concurenței.

I. Părțile implicate la operațiunea de concentrare economică

- Partea achizitoare:**
- Banca Comercială "Victoriabank" S.A. ("VB"), IDNO 1002600001338 –** bancă legal constituită ce funcționează în conformitate cu legislația Republicii Moldova, înregistrată în Registrul de stat al persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali ținut de I.P. "Agenția Servicii Publice" la data de 22

februarie 1990. Sediul legal și administrativ se află pe adresa: MD-2004, str. 31 August 1989, nr. 141, mun. Chișinău, Republica Moldova.

4. În conformitate cu prevederile licenței acordate "VB" de către Banca Națională a Moldovei (*în continuare - BNM*), "VB" este în drept să desfășoare activitatea bancară integral. Statutul "VB", elaborat în baza prevederilor legislației finanțier-bancare din Republica Moldova, precum și anexa la licență conține lista tuturor activităților economice considerate ca formând activitatea băncilor în general și respectiv, lista activităților desfășurate de "VB" în special.

5. Adițional, "VB" deține licență de societate de investiții de categoria "C" cu dreptul de a desfășura serviciile și activitățile de investiții acordată de Comisia Națională a Pieței Financiare.

6. Banca Transilvania S.A. (*România*), prin intermediul societății VB Investment Holding B.V. ~~X~~, deține pachetul majoritar de acțiuni și exercită controlul asupra "VB".

ACTIONARIATUL "VB" este prezentat în tabelul 1.

Tabelul 1

ACTIONARIATUL "VB" LA DATA DEPUNERII FORMULARULUI DE NOTIFICARE

Nr.	Numele persoanei fizice/juridice înregistrată în calitate de acționar	Cota, (%) a acționarilor în cadrul societății
1	VB Investment Holdings B.V.	72,19
2	Țurcan Victor	10,76
3	Țurcan Valentina	8,07
4	Artemenco Elena	4,95
5	Prodisvet Galina	1,58

Sursa: Formularul complet de notificare înregistrat cu nr. intrare nr. 1879 din 25.04.2023

7. **"Banca Transilvania" S.A.** – bancă legal constituită ce funcționează în conformitate cu legislația României, înregistrată la data de 16 decembrie 1993 în Registrul Comerțului sub nr. de ordine J12/4155/1993 și Codul Unic de Înregistrare (CUI) 5022670. Sediul legal și administrativ se află pe adresă: municipiul Cluj-Napoca, str. George Barbu, nr. 8, Județul Cluj, România.

8. În conformitate cu Actul constitutiv al Băncii Transilvania S.A. – obiectul principal de activitate al acesteia este determinat în conformitate cu codificarea activităților economice din România (Ordin 337/2007) Rev. Caen (2), fiind specificat în Secțiunea K – Intermediari finanțieri și asigurări, diviziunea 64 – Intermediari finanțieri, cu excepția activităților de asigurări și ale fondurilor de pensii, grupa 641 – Intermediere monetară, clasa 6419 – Alte activități de intermedieri monetare.

Din grupul de întreprinderi al părții achizitoare în conformitate cu art. 4 și 24 alin. (4) al Legii concurenței fac parte următoarele întreprinderi

9. OCN "BT Leasing MD" S.R.L, IDNO 1008600045022 – societate cu răspundere limitată legal constituită ce funcționează în conformitate cu legislația Republicii Moldova, înregistrată în Registrul de stat al persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali ținut de I.P. "Agenția Servicii Publice" la data de 11 septembrie 2008. Sediul legal și administrativ se află pe str. Pușkin, nr. 60/2, mun. Chișinău, Republica Moldova.

10. În conformitate cu documentele corporative și permisive, precum și cu actele de constituire ale OCN BT Leasing SRL, aceasta este autorizată să desfășoare activități de acordare a creditelor nebancare, leasing finanțier și alte forme de leasing.

11. OCN BT Leasing MD S.R.L. este deținută, direct, în proporție de 100% de către Banca Transilvania S.A.

Partea achiziționată:

12. "Banca Comercială Română Chișinău" S.A. ("BCRC"), IDNO 1003600021533 – bancă legal constituită ce funcționează în conformitate cu legislația Republicii Moldova, înregistrată în Registrul de stat al persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali ținut de I.P. "Agenția Servicii Publice" la data de 23 decembrie 1997. Sediul legal și administrativ se află pe adresa: MD-2005, str. A. Pușkin, nr. 60/2, mun. Chișinău, Republica Moldova.

13. În conformitate cu prevederile licenței acordate "BCRC" de către BNM, "BCRC" este în drept să desfășoare activitatea bancară, integral. Statutul "BCRC", elaborat în baza prevederilor legislației finanțier-bancare din Republica Moldova, precum și anexa la licență conține lista tuturor activităților economice considerate ca formând activitatea băncilor în general și, respectiv, lista activităților desfășurate de "BCRC" în special.

14. Acționarul unic care exercită controlul asupra "BCRC" este Banca Comercială Română S.A. (*membră a Grupului finanțier Erste Group*).

15. **Banca Comercială Română S.A.** - bancă legal constituită ce funcționează în conformitate cu legislația României, constituită în anul 1990, înregistrată în Registrul Comerțului sub nr. de ordine J40/90/1991 și Codul Unic de Înregistrare (CUI) 361757. Sediul legal și administrativ se află pe adresa: municipiul București, sector 6, str. Calea Plevnei nr. 159, Business Garden Bucharest, clădirea A, etajul 6, România.

16. În conformitate cu Actul constitutiv al Băncii Comerciale Române S.A. principalul domeniu de activitate al băncii este Intermedierea monetară (Cod CAEN 641), iar activitatea principală a acesteia constă în "alte activități de

intermediere monetară” (Cod CAEN 6419). Suplimentar activităților principale, Banca Comercială Română S.A. desfășoară și o serie de activități conexe necesare realizării celor principale.

II. Descrierea operațiunii de concentrare economică

17. Operațiunea de concentrare economică notificată urmează a se realiza în conformitate cu prevederile art. 20, alin. (2), lit. b) din Legea concurenței și a prevederilor pct. 6 (2) din Regulamentul privind concentrările economice nr. 17/2013, și se referă la intenția de achiziționare de către ”VB” a 100% acțiuni ale ”BCRC”. Urmare a realizării operațiunii de concentrare economică notificată, controlului unic direct asupra ”BCRC” va fi exercitat de către ”VB”.
18. Conform formularului de notificare operațiunea de concentrare economică face parte din strategia de afacere a Erste Group Bank AG (*din care fac parte atât Banca Comercială Română S.A., cât și BCRC*), care constă în revizuirea modelului de afaceri în țările unde își au prezența entitățile ce fac parte din grup.
19. Astfel, în linie cu strategia sa de afaceri și dezvoltare, Erste Group a luat decizia de vânzare a sucursalei sale din Republica Moldova, ceea ce semnifică ieșirea Erste Group de pe piața serviciilor bancare din Republica Moldova.
20. Pe baza acestei decizii independente de afaceri au fost expediate invitații în adresa potențialilor cumpărători/persoane interesate spre analiza posibilității achiziționării acțiunilor BCRC și preluării controlului unic direct asupra BCRC.
21. În urma derulării unui proces competitiv a fost selectată opțiunea de înstrăinare a acțiunilor BCRC către Victoriabank. Această tranzacție corespunde modelului de business al Grupului finanțier Banca Transilvania, care este orientat spre dezvoltarea și extinderea bazei de clientelă, precum și efectuarea investițiilor strategice în diferite active din domeniul finanțier.
22. La data de 29 martie 2023 de către Banca Comercială Română S.A. (*societate care deține controlul unic în cadrul ”BCRC”*), în calitate de vânzător și ”VB” în calitate de cumpărător a fost semnat contractul de vânzare-cumpărare condiționat, prin care părțile au agreat, de principiu, termenii și condițiile operațiunii de concentrare economică notificată, realizarea căreia este condiționată de o serie de autorizații și permisiuni (*obținerea cărora reprezintă condiții suspensive ale contractului agreat*), ce urmează a fi obținute de către părțile implicate, inclusiv aprobarea operațiunii de concentrare economică notificată de către Plenul Consiliului Concurenței.
23. Conform contractului de vânzare-cumpărare agreat de către părțile implicate, concentrarea economică notificată se va realiza sub forma dobândirii controlului unic direct de către ”VB”, parte a Grupului Banca Transilvania S.A. (*România*), asupra ”BCRC”, prin achiziționarea a 100% acțiuni în cadrul ”BCRC” de la Banca

Comercială Română S.A. (*România*).

24. Structura acționariatului "BCRC", până la realizarea operațiunii propuse spre autorizare și după realizarea acesteia este reflectată în tabelul 2.

Tabelul 2

Structura acționariatului "BCRC" până la realizarea operațiunii și după realizarea acesteia

Nr.	Acționarul	Cota parte, %
Acționarul "BCRC" până la realizarea operațiunii de concentrare economică		
1.	Banca Comercială Română S.A. (<i>România</i>)	100%
Acționarul "BCRC" după la realizarea operațiunii de concentrare economică		
1.	,VB"	100%

Sursa: Formularul complet de notificare înregistrat cu nr. intrare nr. 1879 din 25.04.2023

25. Conform informațiilor din formularul de notificare după finalizarea concentrării economice ce face obiectul notificării, "BCRC" va fi integrată în structura corporativă a "VB" (*ca parte a unui proces intern de reorganizare corporativă*).

26. Scopul operațiunii de concentrare economică menționat în formularul de notificare constă în realizarea scopurilor strategice ale Grupului finanțier Erste Group și, respectiv, ale Grupului finanțier Banca Transilvania. În privința Grupului finanțier Erste Group, acest scop se va realiza ieșirea de pe piața serviciilor bancare din Republica Moldova, iar în ceea ce privește Grupul finanțier Banca Transilvania acest scop se va realiza prin extinderea și dezvoltarea bazei de clientelă, precum și în continuarea politicii de efectuare a investițiilor strategice pe piețele unde își au prezența entitățile ce fac parte din grupul respectiv.

III. Dimensiunea operațiunii de concentrare economică

27. Operațiunile de concentrare economică conform art. 22 alin. (1) din Legea concurenței sunt supuse evaluării și urmează a fi notificate Consiliului Concurenței înainte de punerea în aplicare, atunci când cifra totală de afaceri realizată cumulativ de întreprinderile implicate, înregistrată în anul anterior operațiunii, depășește 25 000 000 lei și există cel puțin două întreprinderi implicate în operațiune care au realizat pe teritoriul Republicii Moldova, fiecare în parte, o cifră totală de afaceri mai mare de 10 000 000 lei în anul anterior operațiunii.

28. Cifra totală de afaceri realizată de întreprinderile implicate se calculează conform prevederilor art. 24 alin. (4) din Legea concurenței. Potrivit art. 24 alin. (2) din Legea concurenței, cifra de afaceri realizată pe teritoriul Republicii Moldova, cuprinde produsele vândute întreprinderilor sau direct consumatorilor din Republica Moldova.

29. Cifra totală de afaceri realizată în anul 2022, anul anterior operațiunii de concentrare economică, de către întreprinderile implicate în tranzacție¹, este reflectată în tabelul 3.

¹ În conformitate cu prevederile art.4 din Legea concurenței cifra totală de afaceri pentru bănci, instituții care acordă

Tabelul 3

Cifra de afaceri realizată de către întreprinderile implicate în operațiune în anul 2022

Nr.	<i>Întreprinderile din grupul părții achizitoare</i>	<i>Cifra de afaceri realizată la nivel mondial², mii lei</i>	<i>Cifra de afaceri realizată pe teritoriul Republicii Moldova, mii lei</i>
1	”VB”	✗	✗
2	OCN „BT Leasing” SRL	✗	✗
3	Grupul Banca Transilvania, total	✗	✗
Nr.	<i>Întreprinderile din grupul părții achiziționate</i>	<i>Cifra de afaceri realizată la nivel mondial, mii lei</i>	<i>Cifra de afaceri realizată pe teritoriul Republicii Moldova, mii lei</i>
1	”BCRC”	✗	✗
2	Erste Group (inclusiv BCR România S.A)	✗	✗

Sursa: Formularul complet de notificare înregistrat cu nr. intrare nr. 1879 din 25.04.2023

30. Reieșind din informația reflectată în tabelul de mai sus se concluzionează că, operațiunea notificată îintrunește condiția pragurilor valorice prevăzute la art. 22 alin. (1) din Legea concurenței.

IV. Piața relevantă – piața relevantă a produsului și piața geografică relevantă

31. Evaluarea unei concentrări economice prin prisma compatibilității acesteia cu mediul concurențial poate avea loc după determinarea pieței relevante. În conformitate cu prevederile art. 4 din Legea concurenței piața relevantă reprezintă piața în cadrul căreia trebuie evaluată o anumită problemă de concurență și care se determină prin raportarea pieței relevante a produsului la piața geografică relevantă.

32. *Piața relevantă a produsului* este piața produselor considerate interschimbabile de către consumatori sau substituibile, datorită utilizării date acestora, a caracteristicilor fizice, funcționale și a prețului.

33. La definirea pieței relevante a produsului, în cazul operațiunii de concentrare economică analizată, a fost luat în considerare genul de activitate principal desfășurat de către întreprinderile implicate în operațiunea notificată.

34. Astfel, atât ”VB”, cât și ”BCRC” sunt bănci comerciale care desfășoară activități financiare prevăzute de lege, statutele acestora precum și licențele eliberate de BNM. Ambele părți implicate sunt autorizate, prin virtutea licențelor eliberate, să desfășoare toate tipurile de activități bancare, astfel cum acestea sunt prevăzute de art. 14 din Legea 202/2017 privind activitatea băncilor.

¹împrumuturi este asimilată cu suma veniturilor aferente dobânzilor și suma veniturilor neaferente dobânzilor după deducerea impozitelor și taxelor legate direct de acestea

²În scopul calculării cifrei de afaceri la nivelul mondial, pentru întreprinderile implicate, care este denumită în alte valute, decât MDL, a fost aplicat cursul oficial mediu al RON/MDL și, respectiv, EUR/MDL stabilit de BNM pentru anul 2022, după cum urmează: 1RON =4,035MDL, respectiv 1 EUR =19,8982MDL

35. În ceea ce privește activitatea de leasing finanțier (*piață pe care desfășoară activitate OCN „BT Leasing MD” S.R.L., deținută în proporție de 100% de către Banca Transilvania S.A., parte a Grupului finanțier Banca Transilvania*), partea notificatoare, prin scrisoarea cu nr. de intrare 2077 din 22.05.2023 comunică că nici ”VB” și nici ”BCRC” nu este implicată și, respectiv, nu desfășoară activitate de leasing finanțier cu toate că activitatea de leasing finanțier este acoperită de art. 14 din Legea 202/2017 privind activitatea băncilor.

36. Conform informațiilor reflectate în formularul de notificare, OCN „BT Leasing MD” SRL este autorizată să acorde credite nebancare și să presteze serviciile de leasing finanțier. Totodată, în conformitate cu rapoartele statistice privind activitatea Organizațiilor de Creditare Nebancară, precum și a indicatorilor de bază privind activitatea OCN publicate de pagina web a CNPF³, OCN „BT Leasing MD” SRL prestează doar servicii de leasing finanțier, nefiind implicată pe piață acordării de credite nebancare.

37. Prin urmare, rezultă că analiza efectelor operațiunii notificate asupra pieței serviciilor de leasing finanțier nu se impune, întrucât atât partea achizitoare (”VB”), cât și partea achiziționată (”BCRC”), nu desfășoară activitate pe piață dată.

38. Conform practicii UE⁴ și a practicii anterioare a Consiliului Concurenței, piața serviciilor bancare după cum este prevăzut în articolul 14 din Legea privind activitatea băncilor poate fi segmentată, după cum urmează:

1. *retail bancar*, include toate produsele și serviciile oferite de bancă persoanelor fizice. Acestea sunt: oferirea de credite, depozite, carduri bancare, servicii de transfer bancar, bancassurance, online banking, servicii în domeniul valorilor mobiliare și investițiilor;
2. *banking corporativ* include toate produsele și serviciile acordate de bancă întreprinderilor. Acestea sunt: servicii și produse de efectuarea plășilor curente, carduri bancare corporative, proiecte de salarizare, credite și garanții bancare, terminale POS, bancassurance, servicii la distanță (client dotBank), comerș electronic în beneficiul companiilor;
3. *wholesale banking* include toate produsele și serviciile oferite de bancă altor instituții financiare.

39. Sectorul bancar retail cuprinde mai multe piețe separate, centrate pe diferite servicii bancare individuale și diferite categorii de destinatari ai serviciului (*persoane fizice și persoane juridice*), cărora li se aplică diferite condiții de afaceri. Aceasta contribuie la o listă foarte lungă de segmente/sub-piețe relevante, care se face imposibil de analizat minuțios într-un termen restrâns.

³ <https://www.cnpf.md/ro/organizatii-de-creditare-nebancara-6456.html#rapoarte1>

⁴ COMP/M.1910 - Meritanordbanken/Unidanmark, COMP/M.117 - Fortis AG/Generale Bank, COMP/M.3894 - Unicredito/HVB, COMP/M.850 - Fortis/MeesPierson, COMP/M.2225 - Fortis/ ASR, COMP/M.8553 - BANCO SANTANDER /BANCO POPULAR GROUP

40. În prezent, pe teritoriul Republicii Moldova activează 11 bănci comerciale (*inclusiv întreprinderile implicate*), care concurează pe întreaga gamă de servicii bancare.

41. Serviciile bancare prestate de orice bancă licențiată din Republica Moldova pot fi clasificate/grupate, atât din punct de vedere al practicilor bancare, cât și din perspectiva cerințelor de raportare față de BNM, inclusiv, dar fără a se limita la prevederile Instrucțiunii privind modul de întocmire și prezentare de către bănci a rapoartelor în scopuri prudentiale, aprobat prin Hotărârea Consiliului de Administrație al Băncii Naționale a Moldovei nr. 279 din data de 1 decembrie 2011⁵.

42. Din analiza rapoartelor financiare ale părților implicate ("VB" și "BCRC"), pentru anul 2022, se constată că veniturile aferente dobânzilor sunt înregistrate din serviciile de atragere de depozite și acordare de credite pentru persoanele fizice și juridice, și constituie cea mai mare pondere din cifra de afaceri. Astfel, ponderea înregistrată în anul 2022 de către "VB" din veniturile obținute din depozite și credite constituie ~~X~~ %, iar în cazul "BCRC" ~~X~~ %.

43. O situație similară (*peste ~~X~~ % din venitul băncilor este generat din veniturile din dobânzi și credite*), se observă și din analiza rapoartelor financiare ale celoralte bănci care desfășoară activitate pe teritoriul Republicii Moldova, rapoartele financiare ale acestora fiind publice.

44. Astfel, reieșind din considerentul că creditele și depozitele bancare reprezintă principalele activități ale instituțiilor finanțări-bancare și luând în considerare clasificarea din punct de vedere al practicilor bancare, precum și a regulatorului, în procesul de analiză al operațiunii notificate se stabilesc următoarele piețe ale produsului:

- *piața creditelor bancare pentru persoane fizice;*
- *piața depozitelor bancare pentru persoane fizice;*
- *piața creditelor bancare pentru persoane juridice; și*
- *piața depozitelor bancare pentru persoane juridice.*

45. *Piața geografică relevantă* este zona în care întreprinderile sunt implicate în oferta sau cererea de pe piața relevantă a produsului, în care condițiile de concurență sunt suficient de omogene și care poate fi deosebită de zonele geografice învecinate prin condiții de concurență ce diferă în mod apreciabil.

46. Având în vedere practica anterioară a Consiliului Concurenței și practica UE, precum și ținând cont de faptul că pentru activitățile din sectorul bancar există reglementări aplicabile la nivel național, respectiv canalele de distribuție și produsele finanțări-bancare sunt disponibile la nivel național, iar partea

⁵<https://www.bnm.md/ro/contenut/instructiunea-privind-modul-de-intocmire-si-prezentare-de-catre-banci-rapoartelor-scopuri>

achiziționată ("BCRC") precum și partea achizitoare ("VB") desfășoară activitatea la nivel național, *piața relevantă geografică* în sensul examinării operațiunii notificate are o acoperire națională.

47. Concluzionând cele menționate supra, în sensul examinării prezentei operațiuni de concentrare economică au fost stabilite următoarele piețe relevante:

- *piața creditelor bancare pentru persoane fizice pe întreg teritoriul Republicii Moldova;*
- *piața depozitelor bancare pentru persoane fizice pe întreg teritoriul Republicii Moldova;*
- *piața creditelor bancare pentru persoane juridice pe întreg teritoriul Republicii Moldova; și*
- *piața depozitelor bancare pentru persoane juridice pe întreg teritoriul Republicii Moldova.*

V. Analiza efectelor operațiunii asupra mediului concurențial

48. Ca urmare a analizei informațiilor prezentate în notificarea depusă, tranzacția în cauză a fost evaluată pentru stabilirea compatibilității acesteia cu mediul concurențial.

49. În conformitate cu art. 23 alin. (5) al Legii concurenței, condițiile de bază pe care trebuie să le îndeplinească operațiunile de concentrare economică, pentru a fi compatibile cu mediul concurențial sunt: să fie în beneficiul consumatorului și să nu reprezinte un obstacol în calea concurenței.

50. Examinarea problemelor de concurență și evaluarea unei cauze de concurență se efectuează în cadrul piețelor relevante stabilite.

51. După cum a fost menționat în secțiunea IV a prezentei decizii, părțile implicate, atât "VB", cât și "BCRC" sunt bănci comerciale care desfășoară activități financiare prevăzute de Legea nr. 202/2017 privind activitatea băncilor, statutele acestora precum și licențele eliberate de BNM, prin urmare activitățile desfășurate de către acestea prezintă suprapunere pe orizontală.

52. Sectorul bancar este unul reglementat, fiind obiectul unui cadru comprehensiv care include legislația primară și cea secundară, implementată de BNM. Acesta din urmă realizează monitorizarea continuă a activităților băncilor.

53. În scopul analizei efectelor realizării operațiunii notificare asupra mediului concurențial prin prisma piețelor relevante stabilite au fost utilizate rapoartele statistice publicate de către BNM, precum și instrumentul de bază de date interactivă a regulatorului bancar⁶.

54. În scopul măsurării nivelurilor de concentrare a piețelor relevante stabilite, în conformitate cu Regulamentul privind concentrările economice, aprobat prin

⁶ <https://www.bnm.md/ro>

Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr. 17 din 30.08.2013, a fost utilizat Indicele Herfindahl-Hirschman⁷ (*în continuare – IHH*).

55. Din experiența internațională⁸, concentrările economice în urma cărora IHH crește cu o valoare delta (Δ IHH), mai mult de 200 – 250 de puncte pe piață, pot ridica îngrijorări, deoarece vor spori puterea pieței.

Piața creditelor bancare pentru persoane fizice pe întreg teritoriul Republicii Moldova

56. Din informațiile prezentate în formularul complet de notificare și din rapoartele statistice publicate de către BNM și instrumentul de bază de date interactivă a regulatorului bancar, au fost calculate cotele de piață realizate în anul 2022 de către întreprinderile implicate ("VB" și "BCRC"), precum și a concurenților acestora.

57. Informația privind cotele de piață realizate de participanții pieții și valoarea IHH post-concentrare pe piața creditelor bancare pentru persoane fizice pe teritoriul Republicii Moldova, în anul 2022, este reflectată în tabelul 4.

Tabelul 4

Cotele de piață realizate de participanții pieții și valoarea IHH post-concentrare pe piața creditelor bancare pentru persoane fizice pe teritoriul Republicii Moldova, în anul 2022

Nr.	Denumirea întreprinderi	Cota %	Pătratul cotelor de piață post-concentrare
1	"VB"	[10-15]	161,89
2	"BCRC"	[0-5]	
3	B.C. „Moldova-Agroindbank” S.A.	[...]	[...]
4	B.C. „Moldindconbank” S.A.	[...]	[...]
5	OTP „Bank” S.A.	[...]	[...]
6	B.C. „ProCreditBank” S.A.	[...]	[...]
7	B.C. „Eximbank” S.A.	[...]	[...]
8	„Banca de Finante si Comert” S.A.	[...]	[...]
9	B.C. „Energbank” S.A.	[...]	[...]
10	B.C. „Comertbank” S.A.	[...]	[...]
11	B.C. „EuroCreditBank” S.A.	[...]	[...]
Indicele IHH		100,00	2205,31

Sursa: Calcule din oficiu în baza datelor BNM

58. Din informațiile reflectate în tabelul 4, observăm că pe piața creditelor bancare pentru *persoane fizice* pe întreg teritoriul Republicii Moldova, "VB", pentru anul 2022, a realizat o cotă ce se încadrează în intervalul [10-15]%.

59. Partea achiziționată "BCRC", la rândul său, a realizat o cotă de piață ce se

⁷ În procesul de calculare a IHH se vor suma cotele întreprinderilor la pătrat pentru toate întreprinderile active pe piață. Valoarea sa variază între 0 (concurență perfectă) și 10000 (monopol). În funcție de rezultatul obținut se va considera că nivelul de concentrare pe piață este unul redus dacă rezultatul obținut va fi inferior la 1500, se va considera nivel de concentrare mediu dacă rezultatul va fi cuprins între 1500 și 2500, se va stabili nivel ridicat de concentrare când indicatorul e mai mare de 2500

⁸ Din experiența UE, Orientări privind evaluarea concentrărilor orizontale în temeiul Regulamentului Consiliului privind controlul concentrărilor economice între întreprinderi (2004/C 31/03)

încadrează în intervalul [0-5] % pe piața relevantă analizată.

60. Cota de piață combinată ale întreprinderilor implicate pe piața creditelor bancare pentru persoane fizice pe întreg teritoriul Republicii Moldova urmare a realizării operațiunii de concentrare economică se încadrează în intervalul [10-15] %.

61. Indicele IHH anterior realizării operațiunii notificate atestă un nivel mediu de concentrare al pieței relevante. Ulterior implementării operațiunii notificate nivelul de concentrare al pieței rămâne același. Valoarea delta (Δ IHH) urmare a realizării operațiunii analizate constituie 18,48 puncte. Acest fapt rezultă din prezența nesemnificativă înregistrată în anul 2022 de partea achiziționată pe piața analizată (*mai puțin de 1%*).

Piața creditelor bancare pentru persoane juridice pe întreg teritoriul Republicii Moldova

62. Din informațiile prezентate în formularul complet de notificare și din rapoartele statistice publicate de către BNM și instrumentul de bază de date interactivă a regulatorului bancar, au fost calculate cotele de piață realizate în anul 2022 de către întreprinderile implicate ("VB" și "BCRC"), precum și a concurenților acestora.

63. Informația privind cotele de piață realizate de participanții pieții și valoarea IHH post-concentrare pe piața creditelor bancare pentru persoane juridice pe teritoriul Republicii Moldova, în anul 2022, este reflectată în tabelul 5.

Tabelul 5

Cotele de piață realizate de participanții pieții și valoarea IHH post-concentrare pe piața creditelor bancare pentru persoane juridice pe teritoriul Republicii Moldova, în anul 2022

Nr.	Denumirea întreprinderi	Cota %	Pătratul cotelor de piață post-concentrare
1	"VB"	[5-10]	109,36
2	"BCRC"	[0-5]	
3	B.C. „Moldova-Agroindbank” S.A.	[...]	[...]
4	B.C. „Moldindconbank” S.A.	[...]	[...]
5	OTP „Bank” S.A.	[...]	[...]
6	B.C. „ProCreditBank” S.A.	[...]	[...]
7	B.C. „Eximbank” S.A.	[...]	[...]
8	„Banca de Finante și Comert” S.A.	[...]	[...]
9	B.C. „Energbank” S.A.	[...]	[...]
10	B.C. „Comertbank” S.A.	[...]	[...]
11	B.C. „EuroCreditBank” S.A.	[...]	[...]
Indicele IHH		100,00	2300,17

Sursa: Calcule din oficiu în baza datelor BNM

64. Din informațiile reflectate în tabelul 5, observăm că pe piața creditelor bancare pentru *persoane juridice* pe întreg teritoriul Republicii Moldova, "VB", pentru anul 2022, a realizat o cotă ce se încadrează în intervalul [5-10] %.

65. Partea achiziționată "BCRC", la rândul său, a realizat o cotă de piață ce se

încadrează în intervalul [0-5] % pe piața relevantă analizată.

66. Cota de piață combinată ale întreprinderilor implicate pe piața creditelor bancare pentru persoane juridice pe întreg teritoriul Republicii Moldova urmare a realizării operațiunii de concentrare economică se încadrează în intervalul [10-15] %.

67. Indicele IHH anterior realizării operațiunii notificate atestă un nivel mediu de concentrare al pieței relevante. Ulterior implementării operațiunii notificate nivelul de concentrare al pieței rămâne același. Valoarea delta (Δ IHH) urmare a realizării operațiunii analizate constituie 42,26 puncte.

Piața depozitelor bancare pentru persoane fizice pe întreg teritoriul Republicii Moldova

68. Din informațiile prezentate în formularul complet de notificare și din rapoartele statistice publicate de către BNM și instrumentul de bază de date interactivă a regulatorului bancar, au fost calculate cotele de piață realizate în anul 2022 de către întreprinderile implicate ("VB" și "BCRC"), precum și a concurenților acestora.

69. Informația privind cotele de piață realizate de participanții pieții și valoarea IHH post-concentrare pe piața depozitelor bancare pentru persoane fizice pe teritoriul Republicii Moldova, în anul 2022, este reflectată în tabelul 6.

Tabelul 6

Cotele de piață realizate de participanții pieții și valoarea IHH post-concentrare pe piața depozitelor bancare pt persoane fizice pe întreg teritoriul Republicii Moldova, în anul 2022

Nr.	Denumirea întreprinderi	Cota %	Pătratul cotelor de piață post-concentrare
1	"VB"	[10-15]	236,12
2	"BCRC"	[0-5]	
3	B.C. „Moldova-Agroindbank” S.A.	[...]	[...]
4	B.C. „Moldindconbank” S.A.	[...]	[...]
5	OTP „Bank” S.A.	[...]	[...]
6	B.C. „ProCreditBank” S.A.	[...]	[...]
7	B.C. „Eximbank” S.A.	[...]	[...]
8	„Banca de Finante si Comert” S.A.	[...]	[...]
9	B.C. „Energbank” S.A.	[...]	[...]
10	B.C. „Comertbank” S.A.	[...]	[...]
11	B.C. „EuroCreditBank” S.A.	[...]	[...]
Indicele IHH		100,00	2191,29

Sursa: Calcule din oficiu în baza datelor BNM

70. Din informațiile reflectate în tabelul 6, observăm că pe piața depozitelor bancare pentru persoane fizice pe întreg teritoriul Republicii Moldova, "VB", pentru anul 2022, a realizat o cotă ce se încadrează în intervalul [10-15] %.

71. Partea achiziționată "BCRC", la rândul său, a realizat o cotă de piață ce se încadrează în intervalul [0-5] % pe piața relevantă analizată.

72. Cota de piață combinată ale întreprinderilor implicate pe piața depozitelor bancare pentru persoane fizice pe întreg teritoriul Republicii Moldova urmare a realizării operațiunii de concentrare economică se încadrează în intervalul [15-20]%.

73. Indicele IHH anterior realizării operațiunii notificate atestă un nivel mediu de concentrare al pieței relevante. Ulterior implementării operațiunii notificate nivelul de concentrare al pieței rămâne același. Valoarea delta (Δ IHH) urmare a realizării operațiunii analizate constituie 44,21 puncte.

Piața depozitelor bancare pentru persoane juridice pe întreg teritoriul Republicii Moldova

74. Din informațiile prezentate în formularul complet de notificare și din rapoartele statistice publicate de către BNM și instrumentul de bază de date interactivă a regulatorului bancar, au fost calculate cotele de piață realizate în anul 2022 de către întreprinderile implicate ("VB" și "BCRC"), precum și a concurenților acestora.

75. Informația privind cotele de piață realizate de participanții pieții și valoarea IHH post-concentrare pe piața depozitelor bancare pentru persoane juridice pe teritoriul Republicii Moldova, în anul 2022, este reflectată în tabelul 7.

Tabelul 7

Cotele de piață realizate de participanții pieții și valoarea IHH post-concentrare pe piața depozitelor bancare pt persoane juridice pe teritoriul Republicii Moldova, în anul 2022

Nr.	Denumirea întreprinderi	Cota %	Pătratul cotelor de piață post-concentrare
1	"VB"	[15-20]	359,67
2	"BCRC"	[0-5]	
3	B.C. „Moldova-Agroindbank” S.A.	[...]	[...]
4	B.C. „Moldindconbank” S.A.	[...]	[...]
5	OTP „Bank” S.A.	[...]	[...]
6	B.C. „ProCreditBank” S.A.	[...]	[...]
7	B.C. „Eximbank” S.A.	[...]	[...]
8	„Banca de Finante si Comert” S.A.	[...]	[...]
9	B.C. „Energbank” S.A.	[...]	[...]
10	B.C. „Comertbank” S.A.	[...]	[...]
11	B.C. „EuroCreditBank” S.A.	[...]	[...]
Indicele IHH		100,00	1909,74

Sursa: Calcule din oficiu în baza datelor BNM

76. Din informațiile reflectate în tabelul 7, observăm că pe piața depozitelor bancare pentru persoane juridice pe întreg teritoriul Republicii Moldova, "VB", pentru anul 2022, a realizat o cotă ce se încadrează în intervalul [15-20]%.

77. La rândul său, partea achiziționată "BCRC" a realizat o cotă de piață ce se încadrează în intervalul [0-5]% pe piața relevantă analizată.

78. Cota de piață combinată ale întreprinderilor implicate pe piața depozitelor bancare pentru persoane juridice pe întreg teritoriul Republicii Moldova urmare a realizării operațiunii de concentrare economică se încadrează în intervalul [15-20]%.

79. Indicele IHH anterior realizării operațiunii notificate atestă un nivel mediu de concentrare al pieței relevante. Ulterior implementării operațiunii notificate nivelul de concentrare al pieței rămâne același. Valoarea delta (Δ IHH) urmare a realizării operațiunii analizate constituie 103 puncte.

80. Totodată, partea notificatoare în formularul de notificare menționează că, nici o întreprindere implicată în operațiune nu deține careva produse/servicii bancare care sunt oferite în exclusivitate de către "VB" și/sau "BCRC" pe teritoriul Republicii Moldova, întrucât produsele/serviciile bancare (*activități permise spre desfășurare băncilor*) sunt prevăzute de lege și nu există spațiu suficient pentru oferirea unor produse/servicii bancare exclusive.

81. La fel, reieșind din cotele înregistrate în anul 2022 de către concurenții părților implicate în operațiunea de concentrare economică pe piețele relevante se constată că aceștia pot exercita presiune concurențială pe piețe date.

82. Reieșind din cele expuse supra, urmare a analizei efectelor operațiunii de concentrare economică care urmează a se realiza prin prisma piețelor relevante, se conchide că operațiunea nu ridică obstacole semnificative în calea concurenței efective pe piață sau pe o parte substanțială a acesteia, în special prin crearea sau consolidarea unei poziții dominante.

VI. Calificarea legală a operațiunii de concentrare economică

83. În conformitate cu art. 20 alin. (2) lit. b) din Legea concurenței, o operațiune de concentrare economică are loc în cazul în care modificarea de durată a controlului rezultă în urma preluării, de către una sau mai multe persoane care controlează deja cel puțin o întreprindere ori de către una sau mai multe întreprinderi, fie prin achiziționarea de valori mobiliare (*părți sociale*) sau de active, fie prin contract ori prin alte mijloace, a controlului direct sau indirect asupra uneia ori mai multor întreprinderi sau părți ale acestora, inclusiv prin crearea unei societăți în comun care îndeplinește în mod durabil toate funcțiile unei entități economice autonome.

84. Potrivit prevederilor Legii concurenței, operațiunile de concentrare economică care depășesc pragurile stabilite la art. 22 alin. (1) din legea prenotată sunt supuse evaluării și urmează a fi notificate Consiliului Concurenței până la punerea în aplicare a acestora.

85. Totodată, în conformitate cu art. 20 alin. (1) din Legea concurenței, până la declararea concentrării economice ca fiind compatibilă cu mediul concurențial, în temeiul unei decizii emise de către Plenul Consiliului Concurenței în conformitate

cu art. 25 alin. (1) lit. b) ori alin. (2) lit. b) sau c) ori pe baza unei prezumții în conformitate cu art. 25 alin. (5), este interzisă punerea în aplicare a unei operațiuni de concentrare economică ce cade sub incidența art. 22 alin. (1).

86. Operațiunea notificată reprezintă o concentrare economică în sensul prevederilor art. 20 alin. (2), lit. b) al Legii concurenței, ce depășește condiția pragurilor valorice prevăzute la art. 22 alin. (1) din aceeași lege, respectiv, operațiunea de concentrare economică care se referă la preluarea controlului unic de către "VB" asupra "BCRC" a fost notificată până la punerea în aplicare Consiliului Concurenței.

87. În cadrul evaluării compatibilității cu mediul concurențial a operațiunii notificate prin prisma pieței relevante stabilite, se constată că punerea în aplicare a operațiunii notificate nu va avea ca efect distorsionarea mediului concurențial.

88. Totodată, atât pe pagina web oficială a Consiliului Concurenței (*la data de 23.06.2023*), cât și în Monitorul Oficial al Republicii Moldova a fost plasat avizul cu referire la operațiunea de concentrare economică ce urmează a se realiza prin achiziționarea cotei de 100% din acțiunile "BCRC" de către "VB", iar agenții economici terți au avut posibilitatea de a-și expune punctele de vedere și observațiile referitor la modul în care tranzacția în cauză afectează sau poate afecta concurența pe piață. Observații și/sau puncte de vedere din partea agenților economici terți până la adoptarea prezentei decizii nu au parvenit.

89. În contextul celor expuse anterior și în conformitate cu art. 20, art. 22, art. 23, art. 24, art. 25 alin. (1) lit. b), art. 41, art. 45 și art. 46 din Legea concurenței, Plenul Consiliului Concurenței

DECIDE:

1. A declara operațiunea de concentrare economică ce urmează a se realiza prin achiziționarea cotei de 100% din acțiunile "Băncii Comerciale Române Chișinău" S.A. de către Banca Comercială "Victoriabank" S.A., compatibilă cu mediul concurențial.
2. Decizia poate fi contestată, în termen de 30 de zile calendaristice de la primirea acesteia de către părți, la Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani, specializat în materie de contencios administrativ (mun. Chișinău, str. Kiev, 3).
3. Decizia intră în vigoare la data adoptării și va fi adusă la cunoștința părții notificate.

Alexei CHERTEȘCU
Președinte